

Cefndir

Genomeg yw astudio holl genynnau person (y genom), gan gynnwys rhyngweithio rhwng y genynnau hynny â'i gilydd a chydag amgylchedd y person. **Geneteg** yw astudio genynnau ac etifeddiaeth. Mae'r ddau yn chwarae rhan gynyddol bwysig o ran gwella iechyd personol ac iechyd y cyhoedd, gan gyfrannu at ddiagnosis, atal, trin a goruchwyllo clefydau.

Ym mis Gorffennaf 2017, lansiodd Llywodraeth Cymru ei strategaeth uchelgeisiol i drawsnewid y ddarpariaeth o brofion geneteg a genomeg o fewn GIG Cymru:

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2019-04/strategaeth-genomeg-ar-gyfer-meddygaeth-fanwl.pdf>

Sefydlwyd **Partneriaeth Genomeg Cymru** i gynrychioli nifer o sefydliadau, arbenigwyr a disgyblaethau sy'n gweithio ym maes gofal iechyd, sydd gyda'i gilydd yn anelu at drawsnewid y gwasanaethau genomeg er budd cleifion yng Nghymru.

Sefydlwyd Bwrdd Seinio Cleifion a'r Cyhoedd yn 2019. Recriwtiwyd cleifion ac aelodau o'r cyhoedd gydag ystod eang o brofiadau yn ymwneud â phroffion geneteg a genomeg. Nod y grŵp hwn yw cynrychioli dinasyddion Cymru wrth i ni weithio gyda'n gilydd i wella profiad cleifion ac yn y pen draw, iechyd a lles ein poblogaeth.

Mae ein dull Cynnwys Cleifion wedi'i ddatblygu er mwyn:

- Dangos ymrwymiad i weithio mewn modd agored a thryloyw gyda chleifion a'r cyhoedd, gan ddefnyddio eu profiadau ar y cyd i lunio ac ychwanegu gwerth at waith Partneriaeth Genomeg Cymru a gwasanaethau genomeg yng Nghymru yn y dyfodol
- Defnyddio profiadau cleifion a'r cyhoedd i wella'r llwybr gofal i gleifion, o'r rhyngweithio cyntaf i'r olaf
- Cyd-gynhyrchu dull agored, tryloyw ac y cytunwyd arno'n gyhoeddus o rannu data genomeg a meddygaeth fanwl ar gyfer datblygu gwasanaethau, gofal clinigol ac ymchwil
- Gwella ymwybyddiaeth a dealltwriaeth y cyhoedd o genomeg, gan sicrhau ei bod yn dod yn faes gofal iechyd hygyrch i ddinasyddion Cymru

Rydym yn cydnabod bod y materion a'r ffactorau sy'n ymwneud â geneteg a genomeg yn gymhleth. Hoffwn weithio gyda chleifion ac aelodau o'r cyhoedd, i esbonio pethau mewn ffordd glir a syml, gan rymuso dinasyddion Cymru i ddeall mwy am yr hyn y gall genomeg ei olygu iddynt.

Hoffem recriwtio carfan newydd i ymuno â'r Bwrdd Seinio Cleifion a'r Cyhoedd hwn ac ehangu'r aelodaeth bresennol. Dyma'ch cyfle i lunio'r ffordd rydym yn sôn am geneteg a genomeg, ac i wella profiad cleifion i bawb sy'n dod i gysylltiad â'n gwasanaethau genomeg glinigol yng Nghymru. Rydym yn chwilio am unigolion sydd ag ystod eang o brofiadau – gweler manylion y rôl isod.

Ymgynghorwyd â'r Bwrdd Seinio presennol ar nifer o bynciau hyd yma gan gynnwys:

- Dewisiadau ar gyfer cymryd caniatâd cleifion i ddefnyddio eu data genomeg / samplau ar gyfer ymchwil

DISGRIFIAD SWYDD

Bwrdd Seinio Cleifion a'r Cyhoedd

- Dylunio gwefan dda sydd â'r cynllun, y cynnwys a'r ymarferoldeb mwyaf addas
- Ffyrdd o wella ardaloedd clinig a manau aros yn y gwasanaeth genomeg
- Cynllunio a deall ystyriaethau o safbwynt cleifion a'r cyhoedd ar gyfer lleoliad newydd arfaethedig y gwasanaethau genomeg
- Cynnwys taflenni gwybodaeth a deunydd ategol arall ar gyfer apwyntiadau
- Ystyriaethau penodol i gleifion wrth gyflwyno rhai gwasanaethau genomeg newydd
- Sut y gall rhaglenni eraill sicrhau y gall cleifion a'r cyhoedd gael eu cynnwys yn eu gwaith
- Cynnwys ac ymagwedd ar gyfer cynhadledd fawr oedd yn hyrwyddo pob agwedd ar genomeg
- Cynnwys cyrsiau hyfforddi ar gyfer gweithwyr iechyd proffesiynol i sicrhau bod anghenion cleifion yn cael eu hystyried
- Cynnwys y Cynllun Cyflawni ar gyfer genomeg yng Nghymru; sut y dylid datblygu cynnwys cleifion, egwyddorion cyffredinol y dylid glynu wrthynt a chyfleu'r Cynllun i gynulleidfa eang

Bydd y Bwrdd Seinio yn parhau i weithio gydag aelodau eraill o Bartneriaeth Genomeg Cymru i sicrhau bod cleifion a'u teuluoedd yn parhau i fod wrth wraidd ein gwaith.

Ers dechrau'r pandemig, mae sesiynau rhithwir wedi disodli cyfarfodydd wyneb yn wyneb – bydd y trefniant hwn yn parhau hyd nes y bernir ei bod yn ddiogel cyfarfod yn bersonol. Ar yr adeg honno, bydd trefniadau cyfarfodydd yn y dyfodol yn cael eu trafod gydag aelodau'r Bwrdd Seinio.

Y Swydd

Cyfrifoldebau

Fel aelod o'r Bwrdd Seinio bydd gofyn i chi:

- Fynychu cyfarfod ymgynghori wyneb yn wyneb/rhithwir bob tri mis
  - o Lle bo'n briodol, bydd deunydd darllen i chi roi sylwadau arno a'i drafod yn ystod y cyfarfodydd yn cael ei gyhoeddi wythnos cyn pob cyfarfod
- Cymryd rhan mewn rhywfaint o ymgynghoriadau e-bost drwy gydol y flwyddyn mewn ymateb i geisiadau ad hoc a allai godi rhwng ymgynghoriadau chwarterol. Er enghraifft, efallai y byddwn am wirio geiriad datganiad i'r wasg gyda'r grŵp cyn ei gyhoeddi
- Hyrwyddo gwaith genomeg neu gyfleoedd i'ch cysylltiadau/rhwydweithiau yn ôl y gofyn (darperir cyfarwyddyd clir)
- Dod â'ch profiadau eich hun o brofion geneteg a genomeg i'r bwrdd, gan gynrychioli persbectif ehangach hefyd

Sgiliau a Rhinweddau

Rydym yn chwilio am bobl (naill ai'n bersonol neu fel gofalwr neu aelod o'r teulu) sydd â phrofiad o unrhyw un o'r canlynol:

- Canserau etifeddol fel canser etifeddol y fron, y prostad, y coluddyn neu ganser yr ofari

DISGRIFIAD SWYDD

Bwrdd Seinio Cleifion a'r Cyhoedd

- Clefydau prin fel Ffeibrosis Systig, Clefyd Huntington, Sglerosis Clorog, Anemia Crymangell
- Anhwylderau Oedi Datblygiadol fel Anhwylderau ar y Sbectrwm Awtistig, X Fregus, Syndrom Down
- Derbyniwyd / cynigiwyd profion genetig ar gyfer diagnosis, triniaeth neu yn ystod beichiogrwydd
- Cymryd rhan mewn prawf meddygaeth fanwl neu 'bersonol', e.e. ar gyfer cancer
- Unrhyw ryngweithio â Gwasanaeth Genomeg Feddygol Cymru Gyfan

A:

- Gallu lleisio barn mewn modd adeiladol, mewn amgylchedd grŵp
- Yn gallu egluro'n glir pam y gall rhai cyfathrebiadau beri emosiynau cryf, dryswch neu ansicrwydd
- Yn gallu gwrando ar safbwyntiau eraill a'u parchu
- Yn deall y bydd Partneriaeth Genomeg Cymru yn defnyddio'r mewnwelediad cyfunol a geir i wella a llunio ein gwaith ond efallai na fydd yn gallu gweithredu pob awgrym unigol fyddwch yn ei gyflwyno

Nid oes angen y canlynol arnoch:

- Profiad gwyddonol neu ymchwil penodol; byddwn yn recriwtio yn seiliedig ar brofiad personol, felly nid ydym yn ceisio safbwyntiau proffesiynol
- Profiad siarad cyhoeddus neu hyfforddiant yn y cyfryngau

Ymrwymiad Amser

- **Pedwar cyfarfod chwarterol** drwy gydol y flwyddyn – bydd y rhain yn cael eu cynnal yn rhithiwr (drwy Zoom) neu wyneb yn wyneb yng Nghaerdydd, Abertawe neu ganolbarth/gogledd Cymru. Bydd cyfarfodydd yn para tua chwe awr gan gynnwys seibiannau rheolaidd
- **Paratoi ar gyfer cyfarfodydd** – byddwn yn anfon unrhyw ddogfennau a deunyddiau atoch o leiaf wythnos ymlaen llaw fel y gallwch eu darllen a'u hystyried cyn y cyfarfod. Nid ydym yn disgwyl i'r gwaith paratoi gymryd mwy na dwy awr fesul cyfarfod
- **Ymgynghoriadau e-bost / ymgynghoriadau penodol** – yn ôl y gofyn. Mae nifer a math yr ymgynghoriadau e-bost yn amrywio ac ni fydd angen i chi ddarllen llawer o ddeunydd. Efallai y cewch gyfle hefyd i fynychu cyfarfodydd ychwanegol ar bynciau penodol
- **Cyfnod ymsefydlu a hyfforddiant undydd** fydd yn cael ei gynnal yn rhithiwr ddydd Mercher 6 Gorffennaf 2022, cyn y cyfarfod ymgynghori, fydd yn cael ei gynnal yn rhithiwr ddydd Iau 7 Gorffennaf 2022

Hyd y Cyfnod

O leiaf blwyddyn i ddechrau gyda'r bwriad o ymestyn i flwyddyn arall yn seiliedig ar brofiad o'r flwyddyn gychwynnol

DISGRIFIAD SWYDD Bwrdd Seinio Cleifion a'r Cyhoedd

Hyfforddiant a Chymorth

Ar ddechrau eich cyfnod ar y Bwrdd Seinio byddwch yn derbyn:

- Diwrnod ymsefydlu a hyfforddiant fydd yn cwmpasu
  - o Gwybodaeth gyffredinol am Bartneriaeth Genomeg Cymru a'i sefydliadau partner i roi cyd-destun i'ch rôl a'ch helpu i ddeall diben eich rôl mewn perthynas â gwaith y fenter
  - o Gwybodaeth benodol am y Bwrdd Seinio; pwy ydym ni a beth rydym yn ei wneud
  - o Gwybodaeth gefndir gyffredinol am genomeg a hyfforddiant perthnasol wedi'i deilwra lle bo angen
- Cyswllt penodol ym Mhartneriaeth Genomeg Cymru y gallwch gysylltu ag ef os oes gennych unrhyw gwestiynau cyn, yn ystod neu ar ôl gweithgaredd
- Lle y bo'n briodol, dod i gysylltiad â gwahanol dimau'r sefydliadau partner e.e. Llywodraeth Cymru, GIG Cymru, Iechyd Cyhoeddus Cymru, timau cyfathrebu

Treuliau

Mae taliad honorariwm ar gael i dalu am yr amser sydd ei angen i baratoi ar gyfer sesiynau ymgynghori a'u mynychu. Ar gyfer cyfarfodydd wyneb yn wyneb, bydd yr holl gostau teithio, llety, arlwy a chyfranogi rhesymol yn cael eu talu gan Bartneriaeth Genomeg Cymru yn unol â'n polisi*. Bydd llety ac arlwy yn cael eu trefnu gennym ni os bydd angen.

Lleoliad

Bydd cyfarfodydd ymgynghori chwarterol yn cael eu cynnal yn rhithiwr (drwy Zoom) neu wyneb yn wyneb yng Nghaerdydd, Abertawe neu yng nghanolbarth/gogledd Cymru. Byddwn yn darparu manylion am leoliadau cyfarfod ymlaen llaw – bydd pob lleoliad ar gael i'r rhai ag anghenion ychwanegol megis defnyddwyr cadeiriau olwyn, ac ati. Ar gyfer cyfarfodydd rhithwir, rhoddir manylion cysylltu ymlaen llaw.

Cyfle Cyfartal

Ym Mhartneriaeth Genomeg Cymru (PGC) rydym yn cynnwys pobl o bob cefndir, waeth beth fo'u hoedran, rhyw, hunaniaeth o ran rhywedd, hil, anabled, cyfeiriadedd rhywiol, crefydd neu ddiwylliant. Yn y rôl hon efallai y byddwch yn gweithio gyda grŵp amrywiol o bobl a bydd angen i chi gynrychioli safbwyntiau'r bobl hynny. Mae PGC yn fenter i Gymru gyfan, ac felly rydym yn annog ceisiadau o bob rhan o'r wlad, yn ogystal â siaradwyr Cymraeg.

Ffurflen Gais a Phroses Ddethol

- Os oes gennych ddiddordeb mewn gwneud cais am fod yn aelod o'r Bwrdd Seinio hwn, **cwblhewch y ffurflen Datganiad o Ddiddordeb gysylltiedig a'i chyflwyno i Ymchwil Iechyd a Gofal Cymru erbyn 31 Mai 2022.**
- Byddwn yn llunio rhestr fer o geisiadau ac yn gwahodd pobl sydd â sgiliau a phrofiad perthnasol i drafodaeth rithwir anffurfiol; byddwn yn cysylltu â phawb sy'n gwneud cais erbyn 7 Mehefin 2022 i roi gwybod i chi a ydych wedi cyrraedd y rhestr fer

DISGRIFIAD SWYDD Bwrdd Seinio Cleifion a'r Cyhoedd

- Cynhelir trafodaethau rhithwir anffurfiol yn ystod yr wythnos sy'n dechrau 13 Mehefin 2022
- **Bydd ymgeiswyr llwyddiannus yn cael eu gwahodd i sesiwn ymsefydlu, hyfforddi ac ymgynghori rithiol dau ddiwrnod ar 6 a 7 Gorffennaf 2022. Mae eich argaeledd ar gyfer y sesiwn ymsefydlu a hyfforddi hon yn rhan o'r broses ddethol**

*Mae ein polisi treuliau yn adlewyrchu canllawiau a gynhyrchwyd gan Ymchwil Iechyd a Gofal Cymru ar gyfer gweithgarwch cleifion a chynnwys y cyhoedd tebyg

Manylion cyswllt Partneriaeth Genomeg Cymru:

D/O Ryan Moreland

Partneriaeth Genomeg Cymru, Sefydliad Geneteg Feddygol, Ysbyty Athrofaol Cymru, Parc y Mynydd Bychan, Caerdydd CF14 4XW

E-bost: genomicpartnershipwales@wales.nhs.uk Gwefan: <https://genomicspartnership.wales/>

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg / This document is available in English